

Előfizetési ár:
 (Postán küldve)

Egész évre 32'—
 Fél évre 16'—
 Negyed évre 8'—
 Egy hétra 3'—

□□

ELLENZÉK

Előfizetési ár:
 (Házhoz hordva)

Egész évre 32'—
 Fél évre 16'—
 Negyed évre 8'—
 Egy hétra 3'—

□□

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A béke felé.

Nemcsak a semleges országokban, hanem a hadviselő államokban is mind erősebb hangok hallatszanak a béke mellett. Mint a Budapest írja, anélkül, hogy tulságos reményekre biztatnók a közönséget, annyit meg lehet állapítani, hogy tényleg történetek olyan dolgok, amelyek kedvezően befolyásolhatják a béke helyreállítását.

Ilyen tény mindenekelőtt Oroszország harc képtelenné válása. Riga eleste és a németek előnyomulása igen nagy hatással volt az ántánt közvéleményre és meglehetősen kijózanította az embereket nemcsak Angliában, hanem Franciaországban is. Most már olyan körökben is, ahol eddig a legmakacsabbul vonakodtak megtenni, még a Lloyd George közeli állókban is elismerik, hogy Oroszország megszűnt közreműködő tényező lenni az ántánt küzdelmében és ez természetesen mérséklőleg hat minden irányban, különösen pedig az Anglia által oly nagy garral hirdett békecélok tekintetében.

A békét előmozdítani alkalmas másik nagy esemény a német birodalom és különösen a német birodalmi gyűlés állásfoglalása az angol részről annyiszor hirdetett militarizmus, demokratizálás és a népek megértésén és megegyezésén alapuló hosszú békekorszak biztosításának kérdésében.

A birodalmi gyűlés állásfoglalása jórésben kiszedte e tulságosan ádáznak tetsző követeléseknek, hogy úgy mondjuk, mérgefogat és ezt a hatást hiába akarja immár akár Lloyd George is eldisputálni.

Nem lehet ugyanis semmi kétség az iránt, hogy a birodalmi gyűlés minden tekintetben alkalmas tényező a kellő mértékű demokratizálás biztosítására és arra is, hogy a militarizmus ne maradjon a háboru után tultengésben, föltéve, hogy a szükséges leszerelés az ántánt államaiban is végrehajthatik és biztosított, ami nek különben Németországban még a

birodalom a államszövetségi jellege is külön biztosíték.

Ami pedig a béke tartós biztosítását illeti, azt elvégzi maga a mostani világháboru is. Az ebből

származó óriási kimerültség és a háboru rettenetes tanulságai bőségesen vissza fogják tartani az emberiséget ennek a vérontásnak és pusztulásnak egyhamar való megismétlésétől.

A háboru hírei.

Jakobstadt elfoglalása. — Nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltunk. — Az olasz fronton élénk tűzérzési harc folyt. — Elűztük a franciákat. — Foly a flandriai csata tovább.

Riga után Józsefstadt is a németek kezébe került. Ez újabb nagy győzelmet jelent az oroszokkal szemben és bizonyára meghozza a maga gyümölcseit. Mint Ludendorff jelenti: A Jakobstadti hídfőben sietve ott hagyott orosz állásokban nagy mennyiségű hadiszert találtunk. Csapataink Luvenhoftól Stokmanhofig mindenütt elérték a Dünát, Piuszkben az oroszok tüzelése tűzvészeket okozott.

Az Alsó mentén a Brimontion és a Chappagne néhány szakaszán időnként a déli része és a Monte St. Gabriel élénk tűzérzési tűz alatt állottak. Skumbib területén egy magaslatról elűztük a franciákat. Egy ügyesen vezetett osztrák-magyar osztagnak sikerült az ellenség vonalát mellett előre nyomulni és ott erősebb tartalékot szétgurasztani.

A francia fronton tegnap reggel egy angol monitor repülő megfigyeléssel kapcsolatban Ostendére néhány gránátot lőtt. A székes egyházat találta, melyben reggeli misét tartottak. 7 belgát megöltek 24 súlyo-

san megsebesítettek. A monitort tengerparti lötegeink tüzelése elűzte.

A flandriai északi arcvonalon tűzérzési tűz a kora reggel folyt harcok lezárása után váltakozóan erős maradt. Este felé Yperntől északkeletre az ellenséges tűz újra pergőtűzzé fokozódott. Az angolok St. Julientől délkeletre erős részleges támadásokat indítottak. Az ellenséget visszavertük.

Az Alsó mentén a Brimontion és a Chappagne néhány szakaszán időnként a déli része és a Monte St. Gabriel élénk tűzérzési tűz alatt állottak. Skumbib területén egy magaslatról elűztük a franciákat. Egy ügyesen vezetett osztrák-magyar osztagnak sikerült az ellenség vonalát mellett előre nyomulni és ott erősebb tartalékot szétgurasztani.

Macedóniában a nagy melegben (65 fok) az Ochrida-tó felé nyugatra folyt harci tevékenység. Itt Krzowonál német és osztrák-magyar csapatok rohammal elfoglaltak a franciáktól egy magaslatot.

Oroszország belefáradt a háboruba.

Azt hiszik felajánlja a különbékét.

Amsterdamból jelentik: A „Handelsblad“ stockholmi tudósítója arról értesül egy Londonból visszatért orosz delegátustól, hogy a kormány föl akarja oszlatni a negyedik dumát s a szovjet tagjaival és a parasztek tanácsából alakított népképviselőivel akar kormányozni. Ez határozott lépést jelentene a baloldali irányában. Az orosz nép és had-

sereg belefáradt már a háboruba. A delegátus azt hiszi, hogy az orosz kormány három-négy hónap mulva felajánlja a középponti hatalmoknak a különbékét. Kerenszki napjai meg vannak számlálva, nemcsak rossz egészségi állapota miatt, hanem a békevágy általános föléledése miatt is. Az ország és a nép teljesen kimerült.

Tárgyalások az olasz kormány és a Vatikán között.

A „Berliner Tagblatt“ a Petit Parisien“ következő római híradását közli: Az utóbbi napokban magasrangú politikai funkcionáriusok megbeszéléseket folytattak a Vatikán egyházi méltóságviselőivel,

amely tanácskozások nyilván a pápa legutóbbi jegyzékére vonatkoztak. Az 1848. év óta ez az első eset, hogy az egyház és az olasz királyság között magasállású funkcionáriusok útján közvetlen megbeszélések folytak.

Egyes szám ára 10 fillér.

Leninék a rögtöni békét követelik.

Az Allgemeyn Handelsbladenk jelentik Londonból: A bolsevik-párt határozati javaslatot fogadott el, amely a rögtöni békekötést követeli. Egy másik javaslat betérjesztését, a

mely Kerenszki elmozdítását és Csernovnak miniszterelnökké való kinevezését követelte. Cseidze megakadályozta.

Politikai hírek.

A „Neue Freie Presse” jelenti: A kiegyezés Ausztria és Magyarország között ez év végén lejár. Mialthogy nincs remény arra, hogy az év végéig új megegyezés létesüljön, fölmerült a kiegyezési provizorium eszméje. Hir szerint a magyar és az osztrák kormány egyévi provizoriumban állapodtak meg.

*

Hantos Elemér orsz. képviselőt kereskedelemügyi államtitkárnak nevezték ki.

*

Mint politikai körökben beszélnek, október közepén, amikor a képviselőház ismét összeül, az első ülésen benyújtja a kormány a választói reformról szóló törvényjavaslatot.

*

Politikai körökben az a hír terjedt el hogy gróf Czernin külügyminiszter rövidesen távozik. A változással kapcsolatban utódját is emlegetik a kettős monarchiának legutóbb egyik nagyhatalomnál volt nagykövete személyében.

Több milliós család Bécsben.

600.000 kilogramm busz eltűnése.

Bécsből jelentik: Az államvasutak Nordbahn állomására néhány hónapon belül Lengyelországból körülbelül mintegy hatvan vagon sertéshús érkezett, mely az alkalmazzottak élelmezésére volt szánva. Amellett a lublini katonai kormányzóság a hadvezetőség hozzájárulásával szállított Bécsbe. Ebből az óriási mennyiségből, azaz 600.000 kilogramm buszból egyetlen deka sem jutott rendelési helyére. A milliós családra Arz vezérkari főnöknek egy levele vezette rá az államvasuti igazgatóságot. A vasuti igazgatóság ugyanis angusztaban arra kérte a hadvezetőséget engedélyezzen ismét élelmiszert neki, mire a vezérkari főnök levélben válaszolt és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy újból nem adhat, mert amit a hadvezetőség a legutóbbi hetekben szállított éppen elég tekintélyes mennyiség volt. Erre a levélre vált figyelmessé a vasut és megindítva a nyomozási rájött a közel 7 milliós csalásra.

A rákosi gyilkosság.

A budapesti rendőrség még mindig folytatja a nyomozást a kis leány gyilkossága ügyében. Szombaton délután jelentős fordulást állott be. A rovttmultu Fischer József, a két nap óta hiába hajszolt tettestárs, a főkapitányságon önként jelentkezett. Fischer egyenesen Kern Ferenc detektív II. emeleti szobájába ment, ahova a következő szavakkal állított be:

— Kern ur, én vagyok a Fischer, fogjanak el.

A detektív az önként jelentkező gyanúsítottat azonnal őrizetbe vette és átkísérte Korody Béla rendőrtanácsos hivatali helyiségébe, ahol Gaál László rendőrkapitány nyomban megkezdte kihallgatását.

Fischer József elmondotta, hogy Krémmerrel és Csucsával az Elemér-utcai kávéházban ismerkedett meg. Ott beszéltek meg, hogy kimennek a rákosi állomásra lopni. Amint megbeszéltek, ki is mentek, a többiek a pályaudvar kerítésén átmásztak, ő kívül maradt és vigyázott, hogy társai munkáját senki ne zavarja. Ezek azonban oly soká voltak benn, hogy nem győzte kivárni őket, bement tehát a városba.

— Mit tud a leányról? — kérdezte a tanácsos.

— Semmit. Nem is ismerem.

Tovább nem is kérdezték. Vallomásáról jegyzőkönyvet se vettek fel.

Fontos vallomások.

Jelentkezett a budapesti főkapitányságon Langauer Mária, aki az Amazon-utcában egy házban lakik Csucsai kedvesével Csik Veronával. A leány elmondotta, hogy a gyilkosságot követő napon négy férfi volt Csik Veronánál. Egyszerre Csik Verona átrohant hozzá nagyon izgatottan és hatvan koronáért eladásra kínálta a kosztümjét.

— Miért akarod eladni? — kérdezte a leány.

— Sürgősen elutazom Csucsával, mert detektívek keresik.

Csik Verona szobaasszonya Huppert Berta is megjelent a főkapitányságon és elmondotta, hogy tegnap délután bement Csik Veronához, akinél négy férfit volt. A leány nagyon izgatott volt és így fogadta:

— No Berta néni, kitört a tüzvész. Hirtelen el kell utazni, mert Laci barátai megölték egy 14 éves leányt. Laci is ott volt, de nem vett részt a büntetben. Mégis bajba jöhet. Elrejttem a hát a sógornőmnél.

Ez a két vallomás kétségtelenné teszi, hogy Krémmer és társai okozták a kis leány halálát. Krémert és Csucsait emiatt le is tartóztatták. Fischer őrizetbe helyezték.

A Szegedi Napló írja: Valamikor régen, a bológult béke idején a ciroknak az volt a szerény hivatása, hogy őrt álljon a szegényember kukoricaföldjének a mesgyéjén. Tulságos becstülete sohse volt. Sőt a gyerekek előtt, akik késői őszön a szarát tisztogatták és a magját lehuzgálták, határozottan ellenszenves növény volt. Vig karatyló-lásu, tapasztalt tyukok is nagyon elszomorodtak, ha mindennapi kukoricájuk közé spekuláns kezek cirokmagot kevertek. Csak a proletársorsu veréb örült, ha a kövérebb mezei prédákat elpusztítá és télen valahol a löistálló vagy a disznóól körül ráakadt. Bezeg most, a háboru idején, nagyon megragosodott a cirok. Ökelmére határozottan alkalmazható az a tétel, hogy az utolsók lesznek az elsők. Szabadságról visszajött katonák beszélnek, hogy a legjobb és leghiresebb buza szülőföldjén, a Banátban, a nagygazdák rákaptak a ciroktermelésre. Még pedig nem bogarasságból, hanem a horribilis profitért.

Ugyanis a cirokmag mázsáját 500 koronával veszik az ügynökök sörfőzés céljából. A koronáért pedig, amelyből a seprőt csinálják, 250 koronát fizetnek mázsánként. És még a szára is elkel 10 koronáért. De vannak, akik nem barátai a részletüzletnek és summában adják el ciroktermésüket. Így tett például Fülöp Béla dr. temesvári ügyvéd is, aki száz hold ciroktermését félmillió koronáért adta el. Az ő példáját követte még számos földbirtokos is. De a dologhoz értők szerint, akik nem restelik a fáradságot, részletenként eladva, még nagyobb összeget kapnak a cirokért. Megjegyzendő, hogy ez a becsesség lett növény egy csöppet sem válogatós ám. Egyszeri szántás és egyszeri kapálás tökéletesen elég neki. Így aztán a száz hold cirok gazdája majdnem tisztán zsebeli be a félmilliót. Ilyen körülmények közt persze nem csoda, ha a divatba jött ciroktermelés mellett millióknak nem jut kenyér és még mindig vannak, akiknek örömiük telik a háboruban. (S. L.)

Cáfolat. Illetékes helyről a „Magyar Tudósító”-t a következők közlésére hatalmazták fel:

A „Nap”-ban és „Az Est”-ben Ugron és Mezössy miniszterek ellen intézett szisztematikus támadások folytán a kabinet állagára is visszaható kombinációk állítatnak fel, amelyek teljesen légből kapottak, semmi nemű alappal nem bírnak és a jövőre nézve is ki vannak zárva. Ilyen hírlapi támadások természetesen semmiféle befolyással nem bírhatnak a kabinet álláspontjára, legfeljebb azon kényszerűséget vonják maguk után, hogy azok megtorlása iránt a szükséges intézkedéseket meg kellene tenni.

HIREK

A Közélelmezési Tanács ülése.

Kolozsvár, szept. 24.

Szombaton folytatták a városházán mindazon üzemeknek általános tárgyalását, amelyek az élelmezési tanács felügyelete és irányítása alá vannak utalva.

Ezuttal dr. Apáthy István elnökölt. Dr. Segesváry Viktor részletesen ismerteti úgy a városi faüzem, mint a faügyosztály adatait keletkezése óta, úgy kitermet, mint a beszerzett famennyiségére vonatkozólag 1916. év végéig ezen üzemek számadásai 60 000 korona felesleggel záruknak, amely felesleg a még szükséges gépek beszerzésére javasolja fordítani, ismerteti továbbá az 1917. évi eddigi eredményeket, amely szerint máig a faügyosztály részére 1139 kocsi-rakomány fa érkezett vasuton, tengelyen pedig máig 500 kocsi-rakománynak megfelelő mennyiség. A kiadott fautalványok kielégítése kissé lassan megy, de reméli, hogyha a szállítás lehetősége javul, sorrendben jobban tehet eleget a bejelentett igényeknek.

Hirschfeld Károly úgy látja, hogy a faüzem igen jól van szervezve, az ismertett pénzügyi eredmény is kielégítő, de tudni óhajtja azonban a forgalomba hozott fa vagononkénti, esetleg ölenkénti beszerzési és eladási árát, dr. Segesváry felvilágosítása után tulmagasnak tartja a különbségeit, amely a tisztviselők és más polgároknak juttatott fa árak között mutatkozik. Az árak igazságosabb beosztását javasolja.

Jászberényi András nem lát olyan nagy különbözetet a vételár és az eladási ár között.

Bodor László adatok utján ismerteti mily arányban oszlanak fel a tisztviselő családok rangosztályban, a kisebb rangosztályiak vannak nagy többségben, tehát alig érdemes az árban kivételt tenni.

Elnök összegezvén a felszólalásokat, úgy látja a tanács ezuttal nem kíván az árban változtatást, figyelmébe ajánlja azonban előadónak az élelmezési tanács úgy a maga részéről is, hogy újabb ármegállapításoknál az itt elmondott nézetek irányzatára tekintettel legyen.

Dr. Segesváry még azt óhajtáná, hogy lehetőleg a faüzem, amely a fakitermelését végzi és a faügyosztály, mely a beszerzett famennyiség szétosztását teljesíti, ketté választassék, a munka olyan arányokat ölt, hogy lehetetlen együttesen kezelni. Következőleg dr. Segesváry a tej ellátás adatait ismerteti. A városnak saját üzemében igen kis tejgazdasága van, ezenkívül három tejgazdasággal sikerült csak circa 700 literre szerződést kötnie, de ezeket is úgy vette át város, hogy a régi fogyasztókat elégségek ki elsősorban vele.

Kovács András főszámvevő a huszitemre vonatkozólag kér utasítást. A tanács

erre való javaslatára Hirschfeld Károlyt és Lévai Jánost küldi ki és ennek tárgyalását a jövő ülésre halasztja.

Végül a bejelentett panaszokat intézték el. Pálmai Lenke oly gondosan és szeretettel referálta ezeket, hogy az elnök ezen ügyek állandó referenséül kérte fel.

Küzelebbi ülés folyó hó 29-én, szombaton lesz.

— **Az alispán Budapesten.** Dózsa Endre cs. és kir. kamarás alispán ma este hivatalos ügyben Budapestre utazik.

— **Országfűtés.** Meteor írja: A téli idő gyors léptekkel közeledik felénk s óriási gondot okoz úgy a hatóságoknak, mint a lakosoknak az, hogy miként fogjuk a telet kiállhatni, mikor a fűtőanyag mennyisége oly kevés a szükséglethez képest. Így voltunk azonban a terményekkel is, hogy nagy termési hozagra lett volna szükségünk, de a mostoha idő nem adta meg nekünk a szükségletet, pedig könnyű lett volna eljárásommal május—júniusban néhány bő esőt előhozni, ha rendszerem és eljárásom az időszabályozást illetően alaposan elfogultalan egyének által lett volna megvizsgálva, mert ezeknek be kellett volna látniuk, hogy elektromos eljárásommal éppen úgy lehet esőt, mint szép időt előidézni, de lehet meleget, vagy hideget létesíteni, mert hiszen nem kell mást tennünk, mint sűrítünk, vagy ritkítanunk a levegőt s ezzel meleg vagy hideg lesz a napsugár; e sűrítés és ritkítás pedig könnyen eszközölhető az elektromosság útján, így az országot is befűthetjük vele, vagyis enyhe telet hozhatunk létre. Az eljárást, hogy hogyan? bármely szakbizottságnak hajlandó vagyok bemutatni.

— **Erdelmény.** A szobafűtő szén és fakészletek összeírásához a város megfelelő díjazás mellett értelmes, megbízható és szorgalmas egyéneket keres. Jelentkezők a városi tanács gazdasági ügyosztályában (Farkas-u. 4.) naponként d. e. 10 és 12 óra között bővebb felvilágosítást kaphatnak. Az összeírás folyó évi október hó 1-én kezdődik és kb. 5—6 napot vesz igénybe. Az összeíró ivatek megbízottak szeptember hó 27-én átvehetik s kioszthatják. Kolozsvár, 1917. szeptember hó 22-én. Dr. Haller Gusztáv polgármester.

— **Az október 4 ikén tartandó gyermeknap előmuakalatai a városházán** nagy buzgalommal folynak. A mai napon újabb adományok érkeztek a liga javára. Hientz Vilmos 10 üveg pezsgőt, Nagy Domokos 570 drb a uminium gyűrűt, Papp Isván likőrt és knippeket, Benkó Sandor mézárós 100 koronát, Vécsei utóda 50 koronát adományoztak. Dr. Janovics szinagzató írásban bejelentette a polgármesternek, hogy október 3-án délután a gyermekvédő liga javára előadást fog rendezni.

— **Akit a hercegprimás esketett.** Budapesten szombaton kötött házasságot Kiss Menyhért dr. a kultuszminiszteriumba beosztott tanár, író, lapunknak volt belső dolgozó-társa, Molenda Bertával. A polgári kötetést Bárczy István, a székesfőváros polgármestere végezte. Tanuk voltak: Zsembery István országgyűlési képviselő, Lindmayer Gyula földbirtokos. Az egyházi esketés a hercegprimás budavári palotájának házikápolnájában folyt le, Csernoch János bibornok hercegprimás adta össze az ifju párt, kikhez szép beszédet is intézett. A szertartás közben a budai dalárda Hoppe Rezső karnagy vezetésével több dalt adott elő.

— **Üvegek literes, félliteres és háromnegyedliteresek eladó.** Értekezhetni Kossuth Lajos-utca 43 szám alatt az emeleten.

— **Igaz-e?** Igaz-e, hogy Fesztinger József a szilvát a Széchenyi-téri piacon 76 fillér helyett 1 kor. 28 fillérért árulta?

Igaz-e, hogy a maximális árnak be nem tartásáért az ott posztoló rendőrtizedes megtiltotta Fesztingernek az árusítást?

Igaz-e, hogy felsőbb rendeletre a rendőrtizedes letiltását feloldották?

Igaz-e, hogy emiatt nagy volt a felháborodás a piacon?

— **Az angol nők németgyűlölete.** Hágából jelentik: A katolikus nők nemzetközi uniója szeptember 20-ára tanácskozásra hívta össze a női ligákat. A meghívóra az angol tagok a következő választ adták:

„Angol nőknek lehetetlen német nőkkel barátságos tanácskozásra összeülni mindaddig, amíg a német kormány büntette a vallás- és az emberszeretet ellen megtorlatlan marad. Mindaddig a német nőket, mint hűtünkben testvéreket nem üdvözölhetjük.“

— **A kolozsvári takarékpénztár** és hitelbank részvénytársaság tudatja részvényeseivel, hogy az új kibocsátású részvényei megjelentek és azok az ideiglenes részvényjegyek ellenében rendelkezésre állanak.

— **Egy millió katonát kért Viktor Emánuel az antanttól.** Berlinből jelentik: Az olasz király párisi és londoni utazásának céljáról következőket tudta meg a „Kreuzzeitung“ hágai levelezője: Viktor Emánuel e látogatása alkalmával arról akarja felvilágosítani Olaszországnak Triest és Trient meghódításához segítségre van szükség. Olaszországnak belső helyzete már nagyon kiélestedt és hogyha megtudnák, hogy a háború e beígért céljait nem lehetne elérni, kitörne a forradalom. A legnagyobb mértékben megokolt tehát, hogy a nyugati hatalmak egy millió katonát küldjenek az olasz frontra, mert csak így lehet elérni a háború-céljait és Olaszországot a belső összeomlástól megmenteni.

— **A horvát termés.** Horvátország legtermékenyebb szlapon, illetve szerémségi részein is a termés gabona- és takarmányművekben, kukorica és burgonyában, valamint szalastakarmányokban éppen olyan silány, mint Magyarországon. Az állandó szárazság ott is ugyanazokat a káros eredményeket szülte, mint nálunk, így, hogy Horvát Szlavonország gazdái ugyanolyan aggodalommal néznek a tél elé, mint a magyar gazdák. Még szomorubb a helyzet Horvátország hegyvidékein, ahol a gabonatermes semmikeppen sem elég a lakosság élelmezésére és már most, közvetlenül az aratás után is a lakosság nélkülözni kénytelen.

— **Az állomásfűtőnkesség** tudatja, hogy az 513 és 514. számú személyvonatok Segesvár—Brassó közt ismét forgalomba fognak helyezettetni olyképpen, hogy az 514. sz. vonat folyó hó 25-én már Brassóig közlekedik, az 513. számú vonat pedig folyó hó 26-án reggel fog Brassóból első ízben elindulni.

— **Dr. Rigler Gusztáv,** az egyetem e. i. rektora, a nagy lakásínségre való tekintettel aziránt intézkedett, hogy az egyetem szegénysorsu férfi és női hallgatói közül azok, kik arra jó előmenetelük és szegénységük alapján igényt tarthatnak, az egyetem intézeteiben rendelkezésre álló helyiségekben, mérsékelt díjfizetés ellenében, egyelőre a jelen tanfélévben hajlékot nyerjenek. A rektor intézkedett továbbá aziránt is, hogy a városban üresen álló és a hallgatók igényeinek megfelelő lakások, illetve lakrészek sürgősen bejelentessenek. Akik ily olcsóbb lakásra igényt támasztanak, ebből óhajításukat és előmenetelük és szegénysorsukat igazoló okmányokkal felszerelt, bélyegtelen kérvény alakjában az egyetem rektori hivatalába sürgősen jeltessék be.

Az ELLENZÉK telefonszáma 9.

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

A német császár romániai utazása.

Budapest, szept. 24.

A német császár Romániában átutaztában meglátogatta Buzeut, Rinnyculsarat, a foksani csatateret. Fogadta azon csapatok küldöttségét, melyek a múlt évben Erdélyből Romániába való diadalmenetben részt vettek. Méltatta az akkori harcokat, rámutatva annak világtörténelmi jelentőségére és hogy gazdaságilag mily nagy haszonnal jártak az ott-honiakra. Végül kijelentette, hogy a háborút ha folytatni kell, ennek nem Németország az oka.

Kerenszki gárdája.

Budapest, szept. 24.

Hágából jelentik: Kerenszki vörösgárdája 30.000 emberből áll. Jól fel vannak fegyverezve. A bolsevikiek szintén fegyverkeznek. A hangulat olyan izgatott, hogy az utcai harcok kitörése csak napok kérdése. Csabovnál a parasztok elfogták Varsovy herceget és megkötözve átadták a katonáknak, akik brutálisan kivégezték.

Közös minisztertanács.

Budapest, szept. 24.

Bécsből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor közös miniszteri tanácskozás volt Czernin elnöksége alatt. A tanácskozáson hír szerint a király is megjelenik. A tanácskozás után Werkerle kihallgatásra megy a királyhoz.

Katonai attasék a harcsteren.

Budapest, szept. 24.

A semleges államok katonai attaséi a dűnamündel harcsterre utaztak.

A központiak válasza.

Budapest, szept. 24.

Luganoból jelentik: A központiak válasza a vatikáni körökben nagy csalódást okozott. Valószínűleg a pápa nem tesz újabb javaslatot.

Kabinet-tanács.

Budapest, szept. 24.

A napokban a német császár elnöklésével kabinettanács volt, amelyen Belgium kérdésével foglalkoztak. Kulmann külügyi államtitkár állást foglalt Belgium visszaadása mellett, ha Anglia vissza adja a német gyarmatokat.

A jelen voltak nagy része hasonló értelemben nyilatkozott, Hatá-

rozat nem történt. — Hir szerint **Elszász-Lotharingia hercegség lesz.**

Az angolok is kívánják már a békét.

Budapest, szept. 24.

Német lapok azt írják, hogy Anglia közvetítők útján puhatolódzik Németországban és sejtetni engedi, hogy mik volnának az ő békefeltételei. Olaszországban forradalmi tünetek között a gyors békekötést követelik. A zürichi Post megállapítja, hogy az általános helyzetből kétséget kizáróan kitűnik, hogy az idő megérett a békére.

Tanácskozások a békekérdésben Washingtonban.

Budapest, szept. 24.

Berlinből jelentik: Rotterdamból jelentik, hogy a „Newyork Herald“ távirata szerint Lansing államtitkár és a Washingtonban akkreditált entente-nagykövetek löbb nap óta folytatólagos értekezleteket tartanak, amelyek, eddig kiszivárgott hírek szerint a legújabb felmerült békejelenségek körül fognak. A „Newyork Herald“ jól beavatott tudósítója határozottan hangsúlyozza, hogy Washingtonban igen kedvező a hangulat.

Hány orosz katona van a fronton?

Budapest, szept. 24.

Stockholmból jelentik: A Rusz-kija Vjedomosti tudósítást közöl a védelmi bizottság legújabb üléséről, amelyben a hadügyminiszter képviselője bevallotta, hogy a háboru három éve alatt a hadsereg létszámáról egyáltalában nem vezettek nyilvántartást és soha nem is tudták, hány katona van a fronton és hány a front mögött.

Az olasz-szerb barátság elhidegült

Budapest, szept. 24.

Hágából jelentik: Az olasz sajtó Pasicnak Rómából Brindisibe való elutazása alkalmával fagyos hallgatást tanusít, ami a reményteljes üdvözlő cikkek után nagyon feltűnő. Ebből arra következtetnek, hogy az angol protektorátus alatt megindított olasz-szerb barátkozási kísérletek meghiusultak.

Színház.

Téli Színház.

Kedden: A Pénztárca. (Előszőr.) Bajazzók. (Kezdete 7 órakor. Bérlet 14. sz. B)

Szerdán: Csárdáskirálynő. (Kezdete 7 órakor. Bérlet 15. sz. C.)

Csütörtökön: Pillangó kisasszony. (Kezdete 7 órakor. Az előadás megkezdésétől a felvonás végeztéig zárva lesznek az ajtók. Bérlet 16. sz. D.)

Bajazzók. — A pénztárca. Holnap, kedden este 7 órakor Leoncavallo zenedramáját, a „Bajazzók“-at adják a színházban, Baranyai Jolán, Papp Lászlóval, Réthelyvel és Kozmával a főszerepekben. A prólógót Bretán Miklós énekli. Az előadás megkezdésétől a felvonás végeztéig a nézőtérre vezető ajtók zárva lesznek. A „Bajazzók“

után Octave Mirbeau egy felvonásos szatírja, a „Pénztárca“ kerül színre Szabados Piroskával, Harsányival, Feketével és Berky Józseffel a főszerepekben. A „Pénztárca“-t Kolozsváron még nem adták s így ez lesz ennek a pompás francia szatírának nálunk az első premiérje, melyre elővételeben már majdnem minden jobb jegy elkelt.

Királyom . . . meghalok érted! Új mozcillag fog szerdán és csütörtökön a Szinkör-mozgó közönségének bemutatkozni. Mady Cristiansnak hívják s a „Királyom . . . meghalok érted!“ című négy felvonásos dráma női főszerepét fogja kreálni.

A becstelen — utoljára. Holnap, kedden lesz Henny Porten legújabb alakítása, a „Becstelen“ az Egyetem-mozgóban utoljára látható.

Florence öt hibája. (Öt elbeszélés egy amerikai nő életéből.) Az amerikai filmgyártás legújabb s legértékesebb remeke, a „Florence öt hibája“ szerdán és csütörtökön fog az Egyetem-mozgóban színrekerülni.

Havasi Magdolna. Berky Lilivel a címszerepben kedden délután 6 órakor fog a „Havasi Magdolna“ az Uránia-színházban előadásra kerülni. Ez lesz a Kolozsváron készült magyar filmek sorozatának IX-ik estéje.

Meghívó

a Kolozsvári Világítási és Erdőviteli Részvénytársaság

huszadik évi
rendes közgyűlésére,

Central University Library
amely Budapesten, Brössler Ferenc igazgatósági tag Alkotmány utca 16. számú irodahelyiségében fog 1917. október hó 1-én délelőtt 11 órakor megtartatni.

A részvények Kolozsvárt, a részvénytársaság irodájában, vagy az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaságnál helyben, vagy pedig Brüsszelben „Société anonyme auxiliaire d'éclairage et de transport de force de Kolozsvár“ Rue de l'Association 36. alatt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt deponálandók.

A közgyűlés a megjelent részvényesekre való tekintet nélkül határozatképes.

Tárgysorozat:

1. Az 1916. évi üzleti jelentés felolvasása.
2. A felügyelő-bizottság és igazgatóság jelentése.
3. A nyereség- és veszteség-számla bemutatása, valamint az igazgatóságnak a felmentés megadása.
4. A veszteség fedezésére irányuló javaslat.
5. Igazgatósági tagok és felügyelő-bizottsági tagok választása.
6. Alapszabály módosítások.
7. Esetleges indítványok.

551 (1—1)

Az igazgatóság.

Felülvizsgáló és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szerkesztő: Dr. Polcz Radó ügyvéd

Szinkör-mozgó.

Előadások		Műsorok	
hétköznapokon:		ünnap- és vasárnap	
Első előadás 6 órakor	6	Első előadás	2 ó
Második „ 7/4 „	7	Második „	4 fél „
Harmadik „ 8/2 „	8	Harmadik „	5 „
Negyedik „ 9 „	9	Negyedik „	7 fél „
		Ötödik „	8 „
		Hatodik „	10 fél „

Műsor:

Hétfőn és kedden

Az asszonyok
bolondja.

Szerdán, csütörtökön

Királyom . . .
meghalok érted!

Pénteken és szombaton

A szerencse fia.

Vasárnap

Hypocrites.

(A mesztelen igazság.)

Helyárak:

Páholyülés . . . . . 1.50 kor.
Földszinti ülés . . . . . 1 kor.
Alsó erkély . . . . . 70 fillér.
Felső erkély . . . . . 50 fillér.